

Towarzystwo Przyjaciół Szklarskiej Poręby

• Data założenia: 27.11.1995 r. • KRS 0000255410 • REGON 230356351
• Adres: 58-580 Szklarska Poręba ul. Jedności Narodowej 7/6 • skr. pocztowa 17
• Tel. 0-75-717-31-87 • 605 24-29-29 • e-mail: szre@vp.pl
Członek Forum Obywatelskiego „Partnerstwo dla Regionu Karkonoskiego”

Raport z monitoringu finansowania samorządowej kampanii wyborczej

Monitoring finansowania samorządowej kampanii wyborczej prowadzony był w **Szklarskiej Porębie**, w ramach ogólnopolskiego projektu, koordynowanego przez Program Przeciw Korupcji Fundacji im. Stefana Batorego w Warszawie.

1. Informacje wstępne

Celem monitoringu, było sprawdzenie skuteczności przepisów ustawy o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta oraz wypracowanie rekomendacji, dotyczących lepszych rozwiązań legislacyjnych. Cele długoterminowe to:

1. upowszechnienie praktyki obywatelskiego nadzoru nad instytucjami publicznymi i przestrzeganiem prawa;
2. uświadomienie politykom i partiom politycznym, że podlegają ocenie przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego;
3. upowszechnienie idei partnerstwa między organizacjami pozarządowymi, instytucjami publicznymi i innymi partnerami społecznymi w działaniach na rzecz jawności życia publicznego.

Towarzystwo Przyjaciół Szklarskiej Poręby jest organizacją pozarządową działającą od 1995r., a jej podstawowym celem statutowym jest działalność na rzecz miasta i jego mieszkańców.

Warunkiem udziału w projekcie było polityczne niezaangażowanie organizacji jak i osób bezpośrednio monitorujących wybory. Zasada ta dotyczyła również niekandydowania w wyborach do rad ubiegłej kadencji, jak i w wyborach do parlamentu.

Dla celów udziału w monitoringu została przeszkolona przez Fundację im. Stefana Batorego 1 osoba. Ze względu na dosyć restrykcyjne reguły udziału w monitoringu, nie udało się pozyskać spośród członków organizacji współpracowników, natomiast spoza organizacji w projekcie współpracowała z Towarzystwem absolwentka politologii p. Marta Skrzek, która zajmowała się monitorowaniem przejawów kampanii w prasie lokalnej i internecie.

Informacje o naszym udziale w projekcie ukazały się we wrześniu, w „Gazecie Wojewódzkiej” oraz w przedwyborczym wydaniu „Dwutygodnika szklarskoporębskiego”. Przez cały czas projektu, na bieżąco umieszczaliśmy nasze raporty na liście monitoringu.

2. Zauważone nieprawidłowości

Zasady prowadzenia i finansowania kampanii wyborczej regulują następujące przepisy:

- Ustawa z dnia 20 czerwca 2002r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta;
- Ustawa z dnia 16 lipca 1998r. ordynacja wyborcza do samorządów (Dz.U z 2006r. nr 159, poz.1127);
- Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych, a w szczególności

rozdział 4. "Finanse i finansowanie partii politycznych".

W wyniku przeprowadzonego monitoringu zauważono następujące nieprawidłowości:

- brak oznaczenia plakatów i bannerów nazwami komitetów wyborczych lub też oznaczenia materiałów wyborczych zbyt małymi literami lub niepełnymi nazwami komitetów wyborczych
- podejrzenie wykorzystania środków publicznych do finansowania kampanii wyborczej
- złamanie ciszy wyborczej.
- brak oznaczenia siedzib niektórych komitetów wyborczych

Liczba mieszkańców Szklarskiej Poręby to 7208 osób, z czego 6045 to wyborcy. Kandydatów na burmistrza wystawiło 8 komitetów wyborczych, w tym tylko 1 komitet partyjny (PSL)- pozostałe to komitety wyborcze wyborców.

Zarejestrowani kandydaci na Burmistrza Szklarskiej Poręby w wyborach zarządzonych na dzień 12 listopada 2006 r.

1. KALINOWSKI Przemysław, lat 26, wykształcenie wyższe, zam. Szklarska Poręba
zgłoszony przez KWW PRZYSZŁOŚĆ, DZIAŁANIE, ROZWÓJ
nie należy do partii politycznej
2. KUSZTAŁ Andrzej, lat 52, wykształcenie wyższe, zam. Szklarska Poręba
zgłoszony przez KWW ANDRZEJA KUSZTAŁA "SZRENICA"
nie należy do partii politycznej
3. ŁOTAREWICZ Jerzy Zbigniew, lat 54, wykształcenie wyższe, zam. Szklarska Poręba
zgłoszony przez KWW JERZEGO ŁOTAREWICZA
nie należy do partii politycznej
4. MISIUK Zbigniew Jan, lat 56, wykształcenie wyższe, zam. Szklarska Poręba
zgłoszony przez KWW ZBIGNIEWA MISIUKA "RAZEM"
nie należy do partii politycznej
5. OKRZEŚ Michał Jan, lat 53, wykształcenie wyższe, zam. Szklarska Poręba
zgłoszony przez KWW JELENIOGÓRSKA OJCZYZNA
nie należy do partii politycznej
6. URBANOWICZ Wincenty, lat 67, wykształcenie zawodowe, zam. Szklarska Poręba
zgłoszony przez KOMITET WYBORCZY PSL
członek Polskiego Stronnictwa Ludowego
7. WICHNIAK Arkadiusz Cezary, lat 46, wykształcenie wyższe, zam. Szklarska Poręba
zgłoszony przez KWW TERAZ SZKLARSKA PORĘBA
nie należy do partii politycznej
8. ZAJĄC Jarosław Marek, lat 43, wykształcenie wyższe, zam. Biała
zgłoszony przez KWW TWOJE MIASTO
nie należy do partii politycznej

Wybory na burmistrza w Szklarskiej Porębie nie zostały rozstrzygnięte w pierwszej turze- do drugiej tury weszli kandydaci:

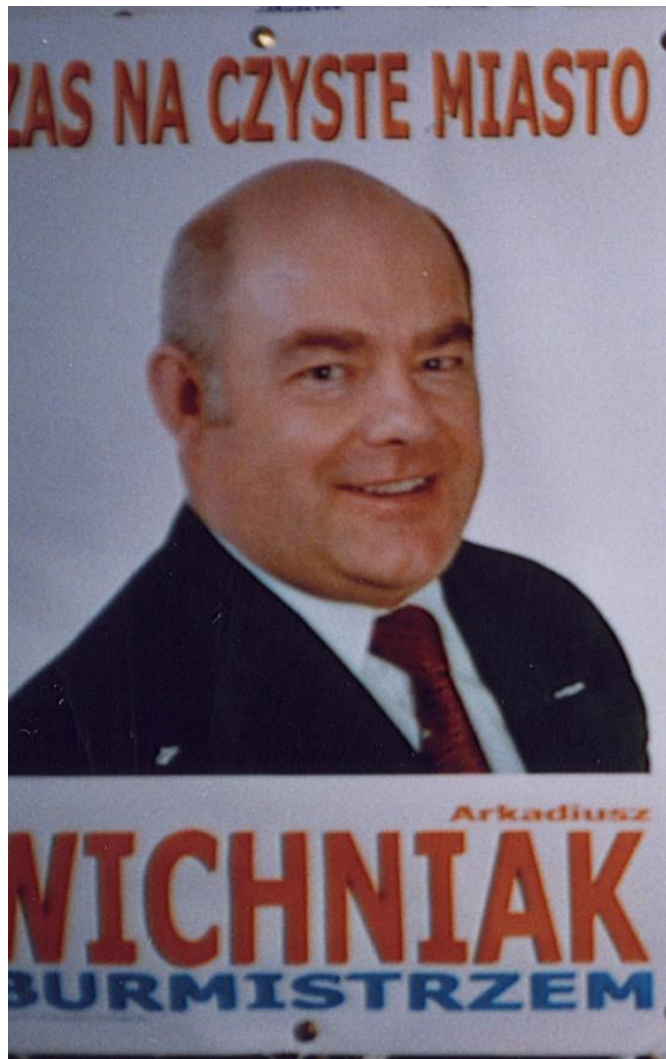
1. **Zbigniew Misiuk**

2. **Arkadiusz Wichniak**

Druga tura wyborów (26.11.2006) zakończyła się zwycięstwem Arkadiusza Wichniaka. Po wyborach nie wniesiono protestów.

2.1. Oznaczenie materiałów wyborczych

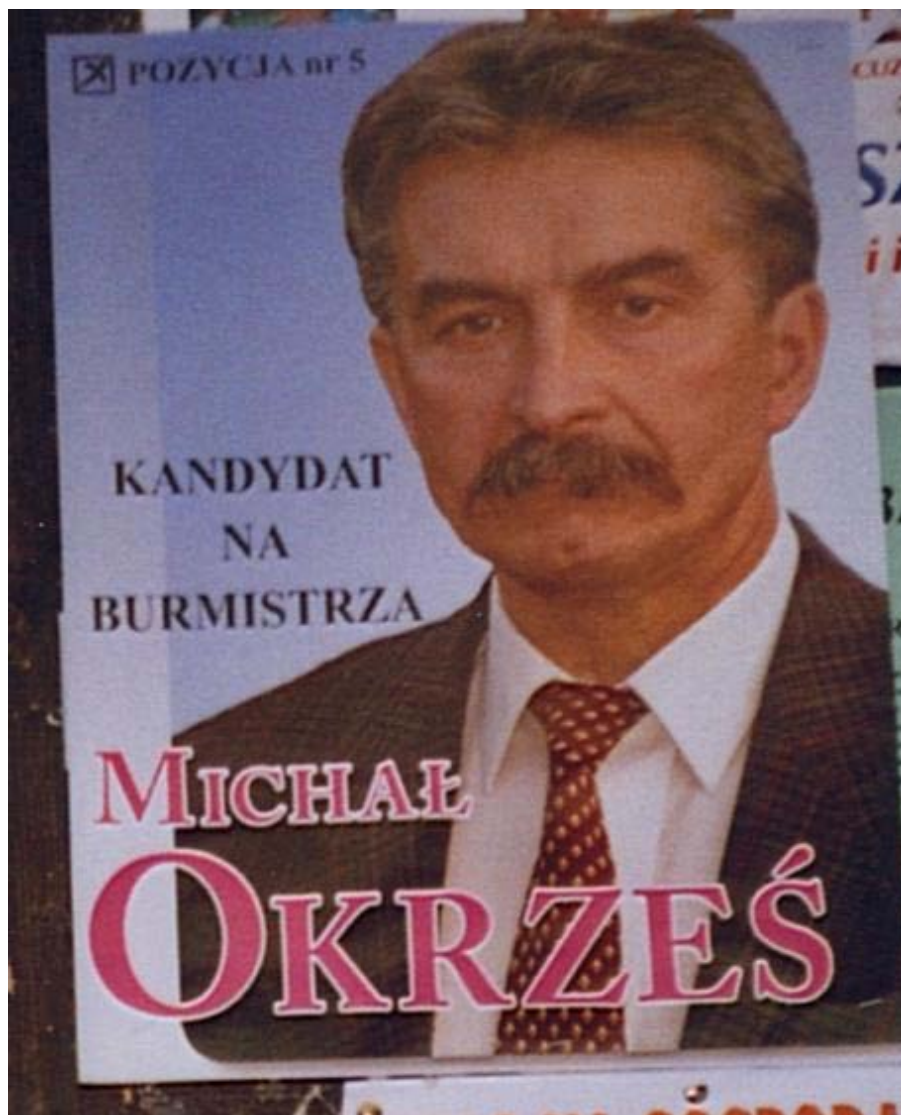
Jako pierwszy kampanię wyborczą rozpoczął Arkadiusz Wichniak, kandydat **KWW TERAZ SZKLARSKA PORĘBA** i jak się okazało była to udana kampania – **Arkadiusz Wichniak został burmistrzem Szklarskiej Poręby**. Większość materiałów wyborczych (tj. ulotki, plakaty, bannery) tego komitetu była prawidłowo oznakowana, jednak trzy plakaty oznaczone zostały zbyt małą czcionką, co stanowi naruszenie art.70.1 Ordynacji wyborczej, stanowiącego, że materiały wyborcze powinny być wyraźnie oznaczone od kogo pochodzą.

Plakaty oraz ulotki wyborcze **KWW Jerzego Łotarewicza** nie były sygnowane nazwą **komitetu wyborczego**, ponadto bez zgody burmistrza użyto herbu miasta na plakatach kandydata.

KWW Jeleniogórska Ojczyzna (kandydat Michał Okrześ) również nie oznakował plakatów swojego kandydata nazwą KWW.

Natomiast KWW Zbigniewa Misiuka „Razem” , posługiwał się nieoznakowanymi bannerami, plakatami oraz innymi materiałami (np. Długopisy-gadżety) i dopiero w późniejszej fazie kampanii wyborczej (po publikacji w lokalnym dwutygodniku o monitorowaniu wyborów) część materiałów została oznakowana. Niestety- nie dotyczyło to bannerów.

2.2. Podejrzenie wykorzystania środków publicznych do finansowania kampanii wyborczej

W drugiej turze wyborów nastąpiło znaczne ożywienie „propagandowe”, pojawiły się publikacje z atakami personalnymi na kandydatów. Istnieje uzasadnione podejrzenie, że publikacja KWW Zbigniewa Misiuka „Razem” (urzędującego jeszcze burmistrza) wydana na dzień przed ciszą wyborczą, **została częściowo powielona na kserokopiarkach urzędu miasta.**

2.3. Złamanie ciszy wyborczej

W nocy, z piątku na sobotę przed I turą wyborów do plakatów J. Łotarewicza doczepiono kartki z hasłem nawołującym do głosowania na tego kandydata. Kartki zostały napisane odręcznie, niepodpisane (*a więc mamy tu do czynienia także z naruszeniem art.70,pkt.1 Ordynacji wyborczej*) i prawdopodobnie mogły być doczepiane już po ogłoszeniu ciszy wyborczej. Ponadto w nocy zerwano wiele plakatów, różnych kandydatów, a banner Arkadiusza Wichniaka został oblany czarną farbą.

**KANDYDAT NA BURMISTRZA
SZKLARSKIEJ PORĘBY**

**Jerzy
Łotarewicz**

*W Szklarskiej Porębie
Każde wieś graje na
70-ego Łotarewicza
Zmiana konieczne zachowanie*

3

*Gwarantem niezbędnych
zmian w mieście*

CZAS NA GOSPODARZĄ
Arkadiusz

WICHNIAK
BURMISTRZEM

KWW TERAZ SZKLARSKA PORĘBA
POPIERA ARKADIUSZA WICHNIAKA

CZAS NA ZMIANY
www.teraz.szklarska.com.pl

Lista numer **27**

2.4. Brak oznaczenia siedzib niektórych komitetów wyborczych

Jeżeli chodzi o siedziby komitetów wyborczych – mieściły się one w obiektach (lub mieszkaniach) prywatnych, i raczej nie były oznakowane. Nie udało mi się uzyskać odpowiedzi od zapytanych przedstawicieli komitetów (e-maile), czy były podpisane jakieś umowy dotyczące najmu lub użyczenia pomieszczeń. Komitet Wyborczy Teraz Szklarska Poręba, na pytanie o zasady korzystania z „usług” kawiarni „Fantazja” w I turze, a po jej zamknięciu (przerwa sezonowa) z Groty Solnej (część recepcyjna) – w II turze wyborów, na potrzeby biura wyborczego, odpowiedział : korzystaliśmy na takich samych zasadach, jak inni klienci. Co to oznacza w przypadku groty solnej – nie wiadomo? Siedziby biura (zarówno w kawiarni i grocie solnej – 1 stolik) były oznakowane, z podanymi godzinami przyjęć. Zapłacono jedynie za możliwość umieszczenia materiałów kandydatów komitetu.

2.5. Podsumowanie

Otwarta kampania wyborcza, prowadzona przez 8 komitetów wyborczych wystawiających także swoich kandydatów na burmistrza, rozpoczęła się w Szklarskiej Porębie bardzo późno i najpierw przez KWW jednego kandydata. Niektórzy kandydaci skupiali się przede wszystkim na docieraniu do pewnych środowisk zawodowych (nauczyciele, pracownicy spółek i miejskich jednostek organizacyjnych) – dotyczyło to urzędującego jeszcze burmistrza i przewodniczącego Rady Miasta. Ponadto tuż przed wyborami ukończono kilka efektownych inwestycji, ze skwerem w środku miasta na czele.

W mieście odbyły się dwie debaty, po jednej przed każdą turą. W 1. udział wzięło 4 kandydatów, pozostali nie skorzystali z zaproszenia. Organizatorem debat był KWW Nasze Miasto Szklarska Poręba, nie wystawiający swojego kandydata na burmistrza.

Na „okazję” wyborów powstało forum internetowe www.szklarska.gc.pl, na którym trwały ożywione dyskusje, a także pojawiało się sporo postów chwalcących naszą lokalną władzę, wysyłanych w godzinach pracy przez urzędników. (obecny adres: www.szklarska.org)

Ze względu na to, że monitoring prowadzony był jedynie przez dwie osoby, z czego jedna zajmowała się tylko monitorowaniem kampanii w mediach lokalnych, nie udało się przeprowadzić rozmów ze wszystkimi komitetami wyborczymi. Nie oznacza to jednak, że zrezygnowano z monitoringu ich kampanii: zebrano ich materiały wyborcze, relacje prasowe, zrobiono także zdjęcia reklamy zewnętrznej.

3. Analiza sprawozdań finansowych.

A/ analiza formalna

Z informacji telefonicznych, uzyskanych od dyrektorki Biura Komisarza Wyborczego w Jeleniej Górze, Janiny Nowakowskiej wynika, że:

- pełnomocnik KWW Twoje Miasto, Marcin Robaszkiewicz, (kandydat Jarosław Zajac) nie złożył sprawozdania finansowego, co stanowi naruszenie art. 202 Ordynacji Wyborczej (kara grzywny, kara ograniczenia wolności lub kara więzienia do lat 2)
- część sprawozdań finansowych KWW zostało odrzuconych, z powodów przyjęcia przez te komitety wpłat gotówkowych. Pełnomocnicy tych komitetów wpłacili zakwestionowane wpłaty na konto US w Jeleniej Górze, w związku z czym odstąpiono od dalszego postępowania. Były to następujące komitety wyborcze:
- KWW Teraz Szklarska Poręba (kandydat Arkadiusz Wichniak)- wpłata 200 zł
- KWW Zbigniewa Misiuka „Razem” (kandydat Zbigniew Misiuk)
- KWW Przyszłość, Działanie, Rozwój (kandydat Przemysław Kalinowski)- 550 zł

B/ Analiza merytoryczna- analiza kategorii wydatków

Ze względu na ograniczone możliwości organizacyjne, zanalizowano jedynie sprawozdania czterech komitetów wyborczych, na 8 komitetów wystawiających swoich kandydatów:

KWW Andrzeja Kusztala „Szrenica”- kandydat Andrzej Kusztal

KWW Zbigniewa Misiuka „Razem”- kandydat Zbigniew Misiuk (urzędujący burmistrz)

KWW Jerzego Łotarewicza – kandydat Jerzy Łotarewicz

KWW Teraz Szklarska Poręba- kandydat Arkadiusz Wichniak

ad.1) KWW Andrzeja Kusztala „Szrenica”, pełnomocnik finansowy: Stanisław Leszczawski

Przychody komitetu: 6805 zł, w całości z wpłat osób fizycznych (wg. Wykazu osób załączonego do sprawozdania, nb. z błędami w nazwiskach)

Wydatki wg. sprawozdania finansowego: 6805, zł

Wydatki wg. załączonych faktur: 6748 zł

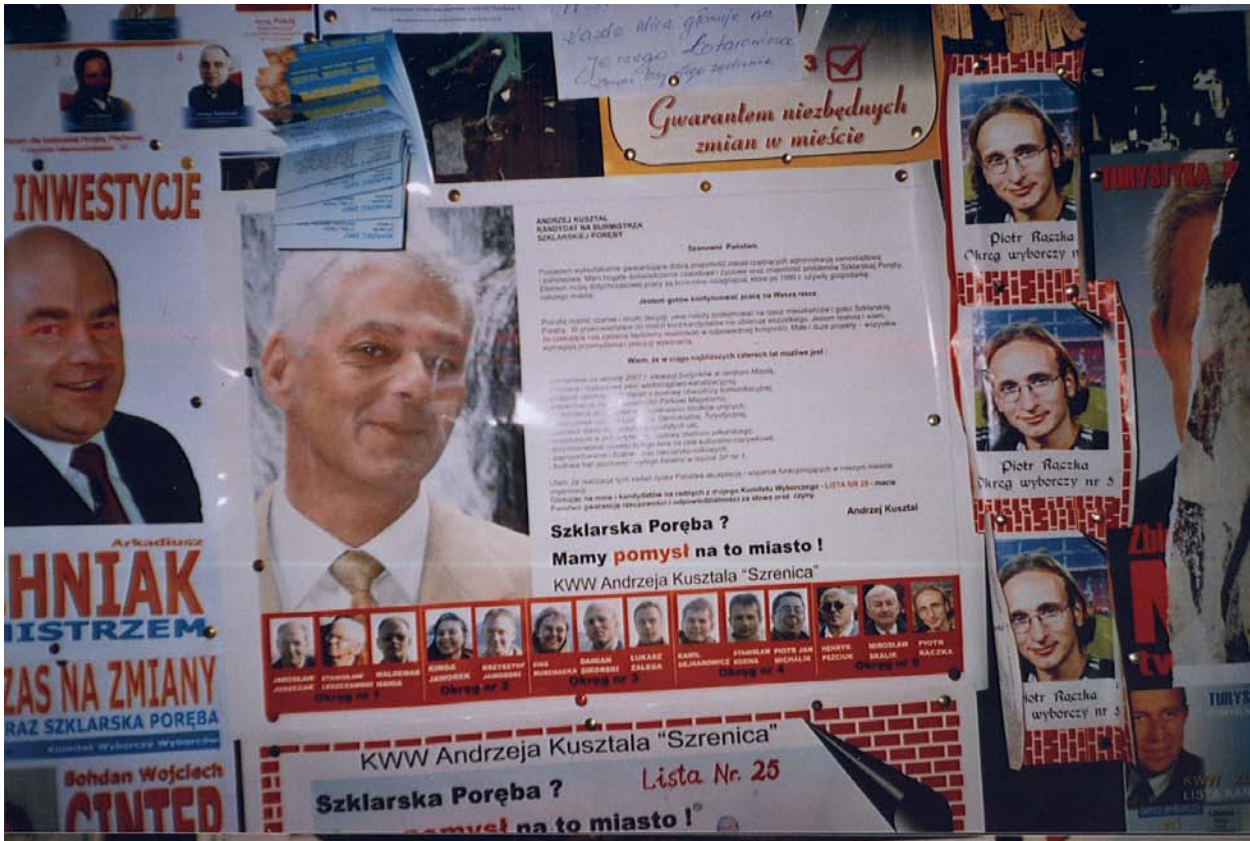
wg faktur komitet zapłacił jedynie za druk plakatów, ulotek, naklejek oraz za usługi pocztowe (druki bezadresowe)

Zastrzeżenia:

Różnica: 57 zł (możliwe, że na opłaty bankowe lub pieczętkę?)

w wykazie wydatków przedstawionych przez komitet brak jest faktur za:

- wykonanie pieczętki KWW, (a pieczętka jest, bo np. ostemplowano nią sprawozdanie komitetu)
- za użycie tablic miejskich do plakatowania (w zał. foto. wiszących plakatów). Z analizy faktur innych komitetów za tę usługę wynika, że nie jest ona tania. Rodzi się pytanie: czy kandydat, jako pełniący wówczas funkcję przewodniczącego Rady Miasta korzystał z miejskich tablic bezpłatnie, czy też usługę tę zapłacono z innych pieniędzy, niż pieniądze komitetu wyborczego?

- Brak faktur/umów związanych z funkcjonowaniem siedziby komitetu wyborczego, wyjazdami, wynagrodzeniem osób obsługujących komitet (np. Pełnomocnik finansowy)

W takiej miejscowości, jak Szklarska Poręba, nie da się uniknąć wydatków związanych z transportem, telefonami. Kandydat przeprowadzał spotkania wyborcze, głównie z pracownikami miejskich jednostek organizacyjnych – jednak nie ma wykazanych żadnych kosztów związanych z obsługą tych spotkań. Uwaga: w biurze Komisarza Wyborczego nie zwrócono uwagi na różnice wynikające z kwot figurujących na fakturach dołączonych do sprawozdania, z wykazanymi wpływami i wydatkami komitetu.

ad.2) KWW Zbigniewa Misiuka „Razem”, pełnomocnik finansowy Barbara Rogowska

Przychody: 6500 zł (w całości z wpłat osób fizycznych), jako wpłaty nieprawidłowe wykazano w sprawozdaniu 1300 zł

Wydatki: 6453,23 zł (nadwyżka środków przekazana na konto PKPS) – pytanie, z których środków pokrywa się opłatę za ten przekaz bankowy- 10 zł, skoro na konto PKPS wpłacono całą nadwyżkę?

Ordynacja wyborcza nie reguluje sposobu pokrywania takich wpłat.

Zastrzeżenia

Są faktury na materiały wyborcze, paliwo, usługi pocztowe, użycie prywatnego samochodu do celów służbowych, brak natomiast faktur związanych z bezpośrednim funkcjonowaniem biura komitetu, czyli np. telefony, lokal, wynagrodzenia. Kandydat zwrócił się także bezpośrednim listem dostarczonym do domu niektórych wyborców, osobiście przez członków (?) komitetu wyborczego. List nie miał oznaczeń komitetu wyborczego, podpisany jednak imieniem i nazwiskiem kandydata na burmistrza. List miał również wdrukowane zdjęcie kandydata.

Ad3) KWW Jerzego Łotarewicza, pełnomocnik finansowy komitetu Danuta Łotarewicz

Przychody komitetu: 3508,92 zł, pochodzące z wpłat osób fizycznych
wydatki: 3321,37 zł, nadwyżkę środków przekazano na konto PCK.

Zastrzeżenia

dołączono fakturę na której znajduje się pozycja: materiał wyborczy „Nowiny Szklarskoporębskie”,
1000 szt, cena 779,99 zł, które przed rozpoczęciem oficjalnej kampanii wyborczej sprzedawane były jako komercyjne czasopismo. Podczas kampanii stanowiły one, jak widać, materiał wyborczy – jednak ja kupiłam je w kiosku, natomiast inne osoby faktycznie otrzymały je jako materiał wyborczy. Jeśli więc tylko przez pomyłkę (z „przyzwyczajenia”?) sprzedawano „Nowiny Szklarskoporębskie” jako komercyjne czasopismo, to w takim razie, co z pieniędzmi, za ww.? Powinny chyba zostać uznane za nieuzasadniony przychód? Ponadto, w tychże „Nowinach Szklarskoporebskich” wydrukowane zostały ogłoszenia kandydatów startujących na radnych z innych komitetów wyborczych – czyli KWW J. Łotarewicza sfinansował im tę część kampanii- oraz ogłoszenie korporacji Euro Radio Taxi.
W tym sprawozdaniu także brak jest kosztów działalności biura, (telefony, wynagrodzenia, energia itp.)

Ad4) KWW Teraz Szklarska Poręba, kandydat Arkadiusz Wichniak, pełnomocnik Bożena Paluch

Przychody komitetu: 6802,01 zł, z czego 0,01 zł to odsetki bankowe, pozostała kwota to wpłaty od osób fizycznych.

Wydatki: 6198,31 zł

Jedyny komitet, spośród sprawdzanych, który wykazał jakiegokolwiek koszty związane z obsługą biura wyborczego. Są umowy za obsługę strony internetowej, kampanię wizualną, a także za wynajem powierzchni w lokalach, w których urzędowali przedstawiciele komitetu.

Zastrzeżenia: jw, związane z nieprawidłowo przyjętą kwotą- wpłata gotówkowa.

4. Rekomendacje

Konieczne jest dokładne zaznajomienie pełnomocników z wymogami Ordynacji Wyborczej, kategoriami kosztów, które powinny być wykazywane w działalności komitetów wyborczych (dokładniejsze formularze).

Ponadto niepokojąca jest niechęć Komisarzy Wyborczych do współpracy z organizacjami, które zajmują się monitorowaniem kampanii wyborczej. Tu należałoby przeszkolić zarówno komisarzy jak i pracowników biur.

O efektach naszych obserwacji poinformujemy społeczność miasta na stronach gazety internetowej „Głos Szklarskiej Poręby” www.szklarska-gazeta.pl oraz na forum Szklarskiej Poręby: www.szklarska.org.

Raporty zostaną także przesłane monitorowanym kandydatom.

Więcej informacji na temat monitoringu udzieli Marzena Czarnecka,
e-mail: m.czarnecka@szklarska-gazeta.pl